

[Ømann.]

udøves gennem § 5, nr. 5, som siger, at kun de strikte overenskomstmæssige lønstigninger må indregnes i priserne. Den psykologiske virkning og det påskud, man giver arbejdsgiverne til at sige nej, uanset hvordan forholdene ligger, er vel hovedsagen, for hvordan bliver realiteterne? Jeg tror nu, at man har taget en lovlig stor bid af kagen her, og jeg tror ikke, det er muligt at administrere denne bestemmelse. Jeg synes også, det fremgik af forskellige udtalelser i dag, at forståelsen for virkningen af disse produktivitetsfremmende lønsystemer, der jo er indbygget i forskellige overenskomster, vist ikke er helt klar.

Der står i § 13, stk. 2, at loven ikke omfatter omsætning eller udlejning af fast ejendom, forsikring, bankers og sparekassers renteberegning samt handel med værdipapirer og udnyttelse af ophavsrettigheder og immaterielle ejendomsrettigheder. Man er lige ved at sige: ja men det var jo her, der skulle have været reguleret, hvis denne lov skulle have nogen økonomisk virkning, og så kunne man praktisk taget have ladet vareomsætningsområdet være i fred, for enten er indgreb uforholdsmæssige, eller også er de alligevel utilstrækkelige. Vi er altså meget lidt begejstrede for dette lovforslag.

Med hensyn til lovforslaget om udbyttebegrænsning har jeg ikke meget at føje til. Det er efter min opfattelse et lovforslag, der forsøger at stikke folk blå i øjnene; det kan hverken medvirke til at gavne valutabalancen eller til at bekæmpe inflationen. Det forbud mod udstedelse af friaktier, fondsaktier, som skal gælde for et års tid, kan man godt spare sig, for der er allerede kommet en byge af friaktier, og sådan noget kommer i byger. Man har gjort, hvad man skulle på dette felt, og man har haft et rimeligt varsel til at gøre det, så der er ikke noget at hente.

Grænsen er sat ved 5 pct. af egenkapitalen. Det ser meget beskedent ud, men det er dog nok værd at gøre opmærksom på, at der er nogle firmaer, der kører med en overordentlig stor egenkapital. Jeg tror ikke, at A. P. Møller betaler udbytte, som løber op på 5 pct. af egenkapitalen, så der er for manges vedkommende aldeles ingen begrænsning i dette. Jeg hæfter mig også ved, at her har man ikke kunnet overkomme at begrænse tantieme og bestyrelshonorarerne; det

er, siger man, med den begrundelse, at man ikke vil gribe ind i arbejdsforhold, og det er jo at være uhyre demokratisk over for aktiebestyrelsesmedlemmerne og direktørerne. Jeg kan ikke gå ind for dette lovforslag.

Sigsgaard: Jeg føler mig for mange enkeltpunkters vedkommende ganske godt dækket ind af særlig fru Lis Groes' grundige og kritiske gennemgang af forslaget til prislov, så det skal jeg ikke gentage.

VS stemte ikke for prisstoppet i oktober, fordi det var ineffektivt, og fordi det sigtede imod at hjælpe regeringen med at presse lønningerne ned. Regeringens almindelige forbrugsbegrænsende og lønmodtagerfjendtlige politik har jo nu medført, at folk har dalende købekraft, og i en sådan situation stiger priserne normalt ikke. Når der er brug for prisindgreb ved stærkt efterspørgselspres, virker det ikke, og når efterspørgselspresset forsvinder, er der mindre brug for prisindgreb.

Endnu en grund til, at VS ikke stemte for prisstoppet, var, at forbrugerne ikke fik virkelige kontrolmuligheder: at f. eks. klar angivelse af kiloprisen på varerne blev obligatorisk. Men desuden ville det, hvis priser og udbytter virkelig skulle kontrolleres, være nødvendigt at ophæve forretnings- og bankhemmeligheden, og så måtte lønmodtagerne være kontrollører på hver eneste virksomhed. Så radikalt måtte man gå til værks, hvis det skulle fungere, og det drømmer ingen kapitalistisk minister jo om, og derfor har pris- og udbyttekontrol aldrig været effektiv i noget kapitalistisk land. Handelsministeren vil ikke kunne nævne ét eneste eksempel på, at en sådan lovgivning har været effektiv, og det bliver den heller ikke med denne lov.

Bortset fra de manglende kontrolmuligheder findes det helt store hul — det undrer mig egentlig, at det ikke er taget mere op i debatten — i § 7, hvor betingelserne for, at virksomhederne kan få dispensation og få lov til at sætte priserne op, er opregnet; dér er det nævnt, at effektive virksomheder godt kan få lov til at gå ud over lovens rammer og forhøje priserne. Og dér rejser sig det spørgsmål, hvordan ministeren og monopoltilsynet egentlig vil sondre imellem effektive og ineffektive virksomheder. Jeg vil meget gerne have ministeren til at forklare, hvor-